

Pr. Maris Mälzer
maris.malzer@sm.ee
Sotsiaalministeerium

29.01.2016 nr 1

Arvamuse avaldamine Vabariigi Valitsuse korralduse "Sotsiaalse turvalisuse, kaasatuse ja võrdsete võimaluste arengukava 2016-2023" koostamise ettepaneku kohta

Vabähenduste liit EMSL toetab jätkuvalt arengukava koostamist ja selle aluspõhimõtteid nagu koostöö, sotsiaalne innovatsioon ja võrdne kohtlemine. Täname, et olete me ettepanekutega osaliselt arvestanud, toome aga välja kaks jätkuvat murekohta: neli arengukava eesmärki on ebaühtlaselt tähelepanu saanud (sh nii ambitsioon muutuseks kui ressursid) ning vabähendusi, eelkõige sotsiaalseid ettevõtteid ning võrdse kohtlemise ja soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas tegutsevaid organisatsioone, ei ole arengukava eesmärkide saavutamisse lõpuni targalt kaasatud.

Kuigi oleme vabähendustega tehtava koostöö osas ettepanekuid esitanud ja olete neid osaliselt ka kuulda võtnud (sh teenuste osutamine, vabähenduste võimekuse parandamine), pole rakendusplaanis siiski meetmeid näiteks sotsiaalse ettevõtluse edendamiseks, või on need üldsõnalisel. Vajadustes ja võimalustes läbirääkimine, tegevustes kokkuleppimine enne tegevuste elluviimisega alustamist, aitaks vältida hilisemat ajakulu arutelude uuesti avamisele ning ootuste klapitamisele. Teiseks annaks kindlustunde oma tegevusplaanide koostamiseks ka partneritele vabakonnas.

Soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemisega tegelevate kodanikuühenduste võimekuse tagamiseks pole arengukavas jätkuvalt piisavalt ressursse, mis arvestades EMP/Norra toetuste programmiperioodi lõppemist seab ohtu ootused, et arengukava elluviimisega paraneb neil teemadel teadlikkus ühiskonnas või säilib valdkonnas tegutsevate vabähenduste kompetentsi- ja konsulteerimisvõimekus. Vabähenduste võimalus osaleda Hasartmängumaksu nõukogu konkurssidel ja esitada sinna projekte ei anna kindlustunnet ei riigile ega vabähendustele, et arengukava tegevusplaan saab ellu viidud ja rakendusplaaniga võetud kohustuste täitmiseks on ressurss päriselt olemas.

Tunnustame arengukava koostamise protsessi ja selle eestvedamist: osalema kutsuti väga lai ring partnereid, arengukava koostamise periood oli mõistlikult pikk, mustandversioone oli võimalik kommenteerida mitmel korral ning selleks oli piisavalt aega. Kriitikat teeme tagasiside andmisele arvamustele ja ettepanekutele: aruteludes ja töörühmas EMSLi esindajaks olnud Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustik esitas mahuka kirjaliku sisendi arengukava koostamise protsessis kahel korral, kuid sai tagasiside esimest korda alles 1. detsembril 2015 ja tervikliku tagasiside koos eelnõuga alles 13.01.2016. See tähendab nelja ja poole kuu jooksul protsessis osalemist teadmata, kui palju ja mida täpsemalt sisendist on arvestatud. Selline praktika ei kirjelda tulemustele orienteeritud sisulist partnerlust ja takistab kaasarákimist.

Jagasime arengukava viimast versiooni EMSL-i võrgustikus ning kutsusime liikmeid üles arengukava kommenteerima. Tagasisidet saime vaid Sotsiaalsete Ettevõtete Võrgustikult, kellega analüüsisime ka vabähenduste kaasamist arengukava koostamise protsessi.

Vabandame, et vastus hilines.

Lugupidamisega

Maris Jõgeva
EMSLi juhataja